

Szakmai beszámoló

Pályázat kiírója: Nemzeti Kulturális Alap Múzeumok Kollégiuma

Pályázat címe: Kerámiák a digitális térben elnevezésű kiállítás megvalósítása

Pályázati azonosító: 209106/00005

A kiállításhoz kapcsolódó digitális tartalom linkje:

<http://digitaliskeramia.hu/index.php>

Látogatószám, megtekintések, megosztások száma: 15/8 (a szám dinamikusan változó)

A megvalósult digitális kiállítás részletes tématerve:

Orlai Petrics Soma Könyvtár, Muzeális Gyűjtemény és Művelődési Központ gyűjteményében található értékes nagyszámú műtárgyi anyag közül a népi kerámia emelkedik ki közel 500 darabos állományával. A gyűjteményben olyan ritka darabok találhatóak, mint az 1841-es datálású Miska kancsó vagy az 1854 évi Túri lisztes bödön. A többségében használati kerámiák nagyon változatos képet mutatnak és szinte minden edény típus megtalálható, gazdag formai variációkkal. Erre az értékes gyűjteményre alapozva egy népi fazekasságot bemutató és a berényi fazekas hagyományokat megőrző és továbbadó látványtárral és foglalkoztatóval kívántunk egy közösségformáló, közösségépítő teret kialakítani. A műtárgyakat a digitális technológia segítségével - a 21. századi elvárásoknak megfelelően -, szerettük volna bemutatni, interpretálni. A kerámiákkal kapcsolatos kötetlen foglalkozásokon – felhasználva akár az órák során ezen digitális tartalmat - az iskolás csoportok megismerhetik a fazekasság történetét, az edény készítés fogásait és eszközeit is. Amellett, hogy a gazdag kiállítási anyag ismertetek bővítésére is lehetőséget ad, jól szemlélteti a háztartási kerámiák sokoldalú felhasználását. A korábban, 2021. december 3-án „Sokarcú népi kerámia” címmel megnyitott kiállításban bemutatott digitalizált és dokumentált műtárgyakat virtuálisan is meg akartuk jeleníteni: rugalmas látogatóbarát szoftver beszerzésével. A tárgyakat bemutató vizuális tartalom folyamatosan bővíthető, így jól használható oktatási ismeretterjesztő célokra is. Ezáltal az iskolás korosztály számára is kézzelfoghatóbbá tehetjük ezeket a már-már feledésbe merült, nagyszüleink háztartásában még rendszeresen használt edényeket. Az új, digitális elemekkel bővített kiállítással elsősorban a település általános és középiskolás korcsoportját szeretnénk megcélozni. A vizualizációs eszközök segítségével megújuló kiállítótér vonzóbb lehet a látogatók számára, az iskolás csoportok részére pedig múzeumpedagógia foglalkozások, múzeumi órák megtartására is lehetőséget biztosít. A korszerű berendezések és eszközök mellett a műtárgyak vizuális interpretálása nagy előrelépést jelent a gyűjtemény és a helyi közösségek életében. A korábbi években alkalmazott hagyományos módszerek már nem minden esetben tudják a közönséget megszólítani. A fejlesztés fontos célja, hogy biztosítsa és bővítse a település lakóinak helytörténeti ismereteit, segítse a városban élők identitásának erősítését, tovább növelve ezzel a közgyűjteményi és közművelődési ismereteket és információkat igénybe vevők számát.

A kiállítás részletes bemutatása: A kiállításban a kerámiákat tematikusan, kronologikusan, az edénytípusok és formák szerint mutatjuk be. Ezek a következők: butykosok, butellák, kulacsok, kancsók bokályok, vizeskorsók szilkék, bödönök fazekak köcsögök tálás és sütédedények. Mezőberény nem volt fazekas központ, de a nagyobb népmozgások pl. lakosságcsere, kitelepítések miatt az edények nagy típus és formagazdagságot mutatnak. A

sort a 19. századi késő habán bokályok nyitják, majd az 1800-as években készült, többségben zöld mázas butellák és könyvbutellák következnek. Ezt követően a változatos méretű és formájú pálinkás butykosokat helyezzük el a virtuális térben. Majd a gyűjtemény egyik unikális darabja az 1841-ben készült tiszafüredi Miskakancsó bemutatása kerül sorra, melyet egy másik ritka darab, egy Mezőberényben készült magyar címeres feliratos kulacs követ. Ezt a sort zöld-mázas boros kancsók zárják. A folytatásban a változatos formájú dunántúli és alföldi típusú vizes korsók következnek. A sort, - a teljesség igénye nélkül-, a használati kerámiák, a lisztes bödönök, mázas szilkék és a tejes köcsögök zárják.

Sajtóbeszámoló (kivonat a részletes szakmai beszámolóból):

Már digitálisan is látogathatóak a mezőberényi népi kerámiák

A Nemzeti Kulturális Alap támogatásának köszönhetően már digitális formában, az interneten is elérhető a mezőberényi muzeális gyűjteményben, 2021. december 3-án „Sokarcú népi kerámia” címmel megnyitott tárlat. A gondolat, hogy ezt a színes kiállítási anyagot a világ bármely pontjáról elérhetővé tegyük, ekkor fogant meg. Az Ormai Petrics Soma Könyvtár, Muzeális Gyűjtemény és Művelődési Központ gyűjteményében található értékes nagyszámú műtárgyi anyag közül a népi kerámia emelkedik ki közel 500 darabos állományával, melyben olyan ritka darabok találhatóak, mint az 1841-es datálású Miska kancsó vagy az 1854 évi Túri lisztes bödön. A többségében használati kerámiák nagyon változatos képet mutatnak és szinte minden edény típus megtalálható, gazdag formai variációkkal. Erre az értékes gyűjteményre alapozva egy népi fazekasságot bemutató és a berényi fazekas hagyományokat megőrző és továbbadó látványtárral készültünk, s mindezt továbbgondolva emeltük át a digitális térbe. A műtárgyakat a technológia segítségével - a 21. századi elvárásoknak megfelelően -, kívánjuk bemutatni, interpretálni. A tárgyakat bemutató vizuális tartalom a felhasznált szoftver segítségével folyamatosan bővíthető, így jól használható oktatási ismeretterjesztő célokra is. Ezáltal az iskolás korosztály számára is kézzelfoghatóbbá tehetjük ezeket a már-már feledésbe merült, nagyszüleink háztartásában még rendszeresen használt edényeket. A korszerű berendezések és eszközök mellett a műtárgyak vizuális interpretálása nagy előrelépést jelent a gyűjtemény és a helyi közösségek életében. A fejlesztés fontos célja, hogy biztosítsa és bővítsa a település lakóinak helytörténeti ismereteit, segítse a városban élők identitásának erősítését, tovább növelve ezzel a közgyűjteményi és közművelődési ismereteket és információkat igénybe vevők számát. A kiállításban a kerámiákat tematikusan, kronologikusan, az edénytípusok és formák szerint mutatjuk be. Ezek a következők: butykosok, butellák, kulacsok, kancsók bokályok, vizeskorsók szilkék, bödönök fazekak köcsögök tálás és sütőedények.

Az oldal elérhetősége:

<http://digitaliskeramia.hu/index.php>

Megjelenések linkjei:

<https://mezobereny.hu/s/hir/5448/Mar-digitalisan-is-latogathatoak-a-mezoberenyi-nepi-keramiak>

http://muzeum.mezobereny.hu/index.fcgi?rx=&nyelv=hu&menuparam5=140&menuparam_6=2941&mtitle=M%C3%A1r%20digit%C3%A1lisan%20is%20%C3%A1t%20B3ak%20a%20mez%C5%91ber%C3%A9nyi%20n%C3%A9pi%20ker%C3%A1mi%C3%A1k

<https://www.facebook.com/opskmm/photos/a.820649041332857/5547348975329483/>

Mezőberény, 2022. 08. 26.

Túri Andrea
Túri Andrea

OPSKMM igazgató

